

Praxis Avrea Qvotidianarvm Rervm Ecclesiastici Fori

In qua Variæ Iuridicæ Resolutiones ex approbatis traditionibus Doctorum,
atque diuersorum Tribunalium, præsertim Rotæ Romanæ, Decisionibus,
excerptæ, continentur; Opvs Qvatvor Partibvs Distinctvm

Continens Tertiam, & Quartam Partem: Quibus, hac nostra editione ab
innumeris mendis repurgata ...

Riccio, Giovanni Luigi

Venetiis, M.DC.LXXIV.

Praxis Exemptionis, & exemptorum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-98599](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-98599)

recipiantur Monasteria, nisi &c. habeat locum in Italia dumtaxat, ad quam est restrictum decretum proximè antecedens, an verò etiam extra Italiam?

Sacra Congregatio Cardinalium Concilij Tridentini Interpretum, auctoritate sibi à Sanctiss. D. N. attributa, ad singula dubia superius proposita, ad hunc modum respondit, videlicet.

Ad primum, & si legatum sit adeò tenue, nihilominus, pro reductione oneris, ut supra impositi ab ijs, ad quos pertinet, Sedem Apostolicam esse adeundam, quæ absque ulla impensa id statuet, quod magis in Domino necesse indicauerit. Veruntamen si in ipsa beneficij erectione expressè cautum fuerit, ut liceat Episcopo iniunctum onus reducere, ac moderari, legem hanc foundationis, quam decreta hac de re edita non sustulerunt, esse validam, & obseruandam.

Ad secundum, esse intelligenda de præscriptione, facta ab eo, qui elemosynam tribuit, non autem ab Ordinario. Quod si tribuens elemosynam numerum Missarum celebrandarum non præscripserit, tunc tot missas celebrari debere, quot præscripserit, Ordinarius secundum morem suæ Ciuitatis, vel Prouinciæ.

Ad tertium, teneri.

Ad quartum, Sacerdotes quibus diebus tenentur Missas celebrare ratione beneficij, seu cappellæ, legati, aut salarij, si elemosynas pro alijs etiam Missis celebrandis susceperint, non posse eadem Missa vtrique obligationi satisfacere.

Ad quintum, censuit, ubi nullam certam elemosynam testator reliquit, esse ab Episcopo præscribendam elemosynam congruam, quæ respondeat oneribus. Missarum celebrandarum, secundum morem Ciuitatis, vel Prouinciæ.

Ad sextum, ita esse intelligenda.

Ad septimum, respondit, permittendum non esse, ut Ecclesiæ, ac loca pia, seu illorum administratores, ex elemosynis Missarum celebrandarum vllam, ut cumque minimam portionem retineant ratione expensarum, quas subeunt in missarum celebratione, nisi cum Ecclesiæ, & loca ipsa alios non habeat redditus, quos in vsum earundem expensarum erogare licitè possint, & tunc quam portionem retinebunt, nullatenus debere excedere valorem expensarum, quæ pro ipsomet tantum missæ sacrificio necessariò sunt subeundæ, & nihilominus eo etiam casu curandum esse, ut expensis, quæ super sunt, expensis ut supra deductis, absolute tot missæ celebrentur, quot præscriptè fuerint ab offerentibus elemosynas.

Ad octauum, non habere locum, sed satis esse, ut Rector beneficij, qui potest missam per alium celebrare, tribuat Sacerdoti celebranti elemosynam congruam, secundum morem Ciuitatis, vel Prouinciæ, nisi in foundatione ipsius beneficij aliud cautum fuerit.

Ad decimum, debere absolute integram elemosynam tribuere Sacerdoti celebranti, nec vllam illius partem sibi retinere posse.

Ad vndecimum, respondit, non prohibere absolute: Ac propterea, & si oneribus tam susceptis non satisfecerint, posse tamen noua etiam onera suscipere missarum celebrandarum, dummodò infra modicum tempus possint omnibus satisfacere.

Ad duodecimum, quamuis onera suscepta infra modicum tempus adimpleri nequeant, si tamen tribuens elemosynam pro aliarum missarum celebratione, id sciatur, & consentiat, ut illæ tunc demum celebrentur, cum susceptis oneribus satisfactum fuerit, decretum non prohibere, quo minus eo casu elemosyna accipiat pro iisdem missis iuxta benefactoris consensum celebrandis.

Ad decimum tertium, has pœnas non habere locum,

nisi in suscipientibus onera perpetua missarum celebrandarum sine licentia Episcopi, vel eius generalis Vicarij, aut Generalis, vel Prouincialis.

Ad decimum quartum, comprehendit.

Ad decimum quintum, non posse, nisi de consensu eorum, qui elemosynas tribuunt, ut supra in responsione ad duodecimum.

Ad decimum sextum, comprehendit etiam priuatos Sacerdotes.

Ad decimum septimum, numeri præfixionem esse iterum faciendam seruata forma vltimi decreti hac de re editi.

Ad decimum octauum, esse admittendos ad professionem, si alias habiles existant, ac deinde in aliquo alio Monasterio eiusdem Religionis esse collocandos, ubi commodè ali possint.

Ad decimum nonum, censuit comprehendere.

Ad vltimum, habere locum etiam extra Italiam.

Cosmus Card. de Torres.

Locus ✠ sigilli.

Prosper Fagnanus S. Congreg. Secret.

PRAXIS EXEMPTIONIS, & exemptorum.

RESOLVT. CVI.

- 1 Qui non habet iurisdictionem, nec destruere institutionem in exemptos, non potest eorum beneficia conferre.
- 2 Beneficia exemptorum, non censentur reseruata.
- 3 Quando collator negligens in conferendis est exemptus, potestas conferendi deuoluitur dumtaxat ad Papam.
- 4 Reseruatio est odiosa, & non extenditur, nisi ad casus expressos.
- 5 Ante vocationem est prohibita collatio.
- 6 Limitatio ad regulam, illius est destruere, cuius est destruere.

An beneficia exemptorum, vel Episcoporum vacantia, per eorum obitum sint affecta.

Causa huius conclusionis est in beneficijs exemptorum ab Ordinarijs, & soli Sedi Apostolicæ immediate subiectis, quales Episcopi; & tunc est dicendum, quòd quoniam regulariter eius est conferre, & construere, cuius est destruere, & priuare cap. 1. de Capellis Monachorum cap. quod in dubijs de renunciatione; & ideo sicut Ordinarius non habet destructionem, nec iurisdictionem in exemptos; ita nec conferendi potestatem beneficia exemptorum. capit. finali de renunciatione, ubi probatur, quòd non tenet resignatio, seu renunciatio ab exèpto in manibus Ordinarij facta sine licentia Papæ, Rota decif. 4. nu. 2. de renunciatione in antiquioribus Besigneti, & decif. 14. nu. 2. & 3. eodem tit. in antiquis, Aeneas de Falconibus in tractatu de reseruatione quæst. 2. principali, sub num. 12. vers. sexta, de beneficijs exemptis. Puteus decif. 420. incip. 12. die Octobris num. 2. lib. 3. Simonet. de reseruatione quæst. 46. numer. 5. Cardinalis consil. 112. dubio 5. Paulinus in tract. de officio, & potestate Capituli Sede vacante, 2. par. quæst. 2. sub num. 16. Ferretus consil. 11. num. 1. vol. 1. Parisius de resignatione beneficiorum libr. 7. quæst. 11. numer. 3. qui etiam in lib. 2. quæst. 11. numer. 20. simpliciter dicit, quòd talia beneficia exemptorum sunt reseruata, pro quibus etiam facit decif. Cassad. 8. num. 4. de præbendis post Abb. in cap. 2. nu. 7. in fine de concess. præbendis, ubi scripsit, quòd quando collator negligens in conferendo est exemptus, potestas conferendi deuoluitur ad solum

ad solum Papam, cum non superior nequeat supplere negligentiam alterius.

Cæterum in hoc erit subsistendum, quia nullo iure expressum reperio, quod exemptorum beneficia sunt reservata ex sola causa exemptionis, nec vidi unquam nec audiui tale ius praticari; & cū reservatio sit odiosa, Besigneti dec. 1. in fin. de præben. Cassad. decif. 3. n. 5. de referuat. nunquam inducitur, nisi in casibus à iure expressis, Cassad. decif. 2. ex num. 9. de referuat. Simonet. quæst. 5. de referuat. ex num. 1. ad cap. fin. de renunciat. Decisionibus, & Doctoribus superius allegatis, potest responderi admittendo; quod Ordinarius non possit admittere resignationem exempti à sua iurisdictione, & si illam non potest admittere, nec tale beneficium poterit alteri conferre, cum nondum vacet, & ante vacationem sit prohibita collatio cap. 2. cum similibus, de concess. præben. li. 6. At vero ubi non requiritur admissio resignationis, sed ipso iure vacet beneficium exempti, non ministerio ipsius Ordinarii, sed ministerio legis, vt in casibus expressis in gloss. 15. Maxime per mortem, quæ & personam, & exemptionem, & omnia soluit autentico de nuptijs, §. deinceps collat. 4. tunc non videtur, quod tali casu Ordinarius sit ligatus, vt providere non valeat ex eo quod beneficium sit reservatum, cum expressè non repariatur, vt dixi; & quia data vacatione iam non dicitur esse beneficium personæ exemptæ, & ideo nulla ex dictis decisionibus, nec alius Doctor, nisi solus Parisius, dicit beneficium ex sola exemptionis causa esse reservatum, imò loquuntur in casu Cappell. PP. cuius beneficia sunt reservata ratione familiaritatis per extraneam ad regimen, & ultra reservationem persona erat exempta, & plura vincula concurrebant. Rursus si beneficia exemptorum essent reservata, superflua esset regula quarta Cancellariæ, & aliæ regulæ, & constitutiones Papæ referuantes beneficia sub collectorum, & aliorum Officialium Sedis Apostolicæ, cum ipsi sint omnino exempti etiam ratione suorum beneficiorum, vt declararunt Illustrissimi Domini Cardinales eiusdem Concilij Interpretes, dicentes sic, subcollectores, & alij Officialia Sedis Apostolicæ minime comprehenduntur, neque quo ad ostensionem titularum sub hoc decreto; Nec semper sequitur quod illius sit construere, cuius & destruere, & è contra; Nam Ordinarius non potest conferre beneficium reservatum tamen postquam fuit à Papa collatum, potest ex iusta causa priuare dicto beneficio prouisum à Sede Apostolica, Butrius in c. per tuas de maiori tate, & obedientia num. 1. r. & Imola ibidem num. 5. Felyn. ante n. 4. & in eodem n. 4. Capella Tholosana decif. 293. vbi Stephanus Aufreus Additionator; Qua propter erit super hoc cogitandum, & considerandum an exemptio sit personalis dumtaxat, vel etiam sit realis, ita vt beneficium ipsum sit exemptum, & exemptio de tempore collationis adhuc duret, nam tunc Ordinarius conferre nequiret.

RESOLVT. CVII.

- 1 Num statum Episcopi liget exemptos delinquentes in loco non exempto.
- 2 Quid dicendum in exemptis ratione delicti.

Exempti delinquentes in loco non exempto, an & quando ligentur Statutis Episcopi.

Dubitatio non semel mihi contingit. Num statum Episcopi liget exemptos delinquentes in loco non exempto, quem articulum tangit Botreus de Synod. par. 3. art. 2. num. 5. vers. amplia secundò, & dicit, quod exempti delinquentes in loco non exempto ligantur Statutis Episcopi dummodò in Diocesi Episcopi.

Aloys. Ricc. Praxis. Pars IV.

copi delinquat, & faciant prohibita per Statuta Episcopi pluribus Doctor. auctoritatibus firmat, his tamen adiectis limitationibus, vt locum non habeat huiusmodi conclusio, quando exemptus esset etiam exemptus ratione delicti, secundum Gemin. & Franc. in c. 1. §. numquid de priuilegiis in 6. & in c. 2. §. statum. de constit. in 6. ac in c. r. de stat. regal. lib. vel quando statutum esset contrarium religioni exemptæ Franc. & Gemin. in loco mox citat. qui dicunt ita debere intelligi c. nimis de priuilegiis, sed nedum potest Episcopus procedere contra exemptos circumscripta tamen consuetudine immemorabili ad pœnas statutaras; verum etiam ad quascumque pœnas ratione delicti non obstante priuilegio à delictis eximentes, ad quod vidi præmanibus authenticam declarationem Sacre Congregationis Conc. Trid. in Alexandrina Iurisdic. in hæc verba. Die 27. Iunij, & 11. Iulij 1626. Sacra Congregatio Illustrissimorum Cardinalium Concilij Tridentini Interpretum consuit Episcopum Alexandrinum habere iurisdictionem cognoscendi causas criminales delictorum per Abbatem Sancti Petri de Burgolio, & per Canonicos beneficiatos dictæ Ecclesiæ commissorum, & committendorum in Diocesi Alexandrina, non obstante priuilegio, & exemptione eiusdem Abbatis circumscripta consuetudine immemorabili, Cosm. Card. de Torres, &c. verum dictus Abbas, & Canonici, atque beneficiati dictæ Ecclesiæ Sancti Petri habent priuilegium Leonis X. fel. mem. per quod eximuntur à iurisdictione Episcopi Alexandria, ac aliorum tam metropolitanorum, quàm Episcoporum, tam ratione delicti, quàm aliis contrariis, & rei sitæ, cum derogatione constit. Bonif. VIII. quæ est in sexto Decretali, & est c. volumus primo de priuilegiis, d. lib. 6. & nihilominus emanauit declaratio à sacra Congregatione, vt supra dum controuertetur de iurisdictione inter R. Ordinarium Alexandrinum, & Abbatem eiusdem Ecclesiæ.

RESOLVT. CVIII.

- 1 An statutum Episcopi liget non exemptos delinquentes in loco exempto num. 1.
- 2 Subditus Episcopi non potest excipere contra intentionem eius de iure communi, num. 2.
- 3 Interest Episcopi vt malis hominibus sua diocesis purgetur, num. 3.
- 4 Cautela contra contrahentes matrimonia clandestina, n. 4.

Non exempti delinquentes in loco exempto, an ligentur Statutis Episcopi.

Queritur an statutum Episcopi liget non exemptos delinquentes in loco exempto, Petr. de Anchar. in c. à nobis de sententia excommunicationis, & in repet. c. postulasti quæst. 4. de foro compet. & alij, quos refert Bot. de Synodo par. 3. art. 2. concl. 1. vers. amplia 3. n. 9. dicit quod personæ non exemptæ delinquentes in locis diocesis exemptis, ligantur Statutis Episcopi, quia locus exemptus est in Diocesi, c. cum Episcopus de offic. ordin. in 6. Erasmi à Chochier. de iurisd. ordin. in exemptos par. 4. quæst. 55. vbi quæst. 54. hoc dubiū disputat, & subditus Episcopi non potest excipere contra intentionem eius de iure communi fundatâ argum. l. loci §. competit ff. si fer. vendic. item 3 interest Episcopi, vt malis hominibus sua diocesis purgetur, quæ tamen propter delicta commissâ in loco exempto turbaretur; ipse tamen tenet cum Calder. in c. 2. de constit. in 6. quem ibi sequuntur Ioannes Andreas, Gemin. Franc. & Zabarel. in repet. illius ca. q. 7. & alij, quos ibidem citat, quod non ligent, quia inquit secunda opinio est communis, & tenenda, & respondet obiectioni bene hic Butr. n. 30. vnde dat cautelam ad euitandam excommunicationem latâ per Statuta Episcopi.

Ff 3 picon-

pi contra contrahentes matrimonia clandestina, vt scilicet volentes contrahere, eant ad aliquem locum exemptum à iurisdictione Episcopis, quamuis non negget, quòd taliter facientes poterunt puniri alia pena, quamuis dubitet de hoc, ita vt veniat in eam sententiam, vt arbitretur ante factum esse excommunicatos, & ligati statuto, nec audet consulere, vt se exponat huiusmodi periculo; post factum verò putat non esse excommunicatos, & suffragari cautelam, quæ tamen inutilis est quoad contrahendum clandestinè stante prohibitione Sacri Concilii Tridentini de reform. matr. cap. 1. sess. 24.

RESOLVT. CIX.

- 1 Licet loca exempta non sint de Diœcesi, sunt tamen in ea, num. 1.
- 2 Exceptio debet esse de regula, num. 2.
- 3 Episcopus habet iurisdictionem contra exemptos in sex casibus, remissus, num. 3.
- 4 Privilegium exemptionis eximit à subiectione, non à situatione, & denominatione, num. 4.
- 5 Locum exemptum constituere Territorium per se, quomodo intelligatur, num. 5.

An locus exemptus dicatur esse in Diœcesi.

Reperiuntur quidem Prælati inferiores exempti à iurisdictione Episcopali, quare fuit dubitatum, si eorum Territorium dicatur esse in Diœcesi, ad quod respondi quòd licet loca exempta non sint de Diœcesi, sunt tamen in Diœcesi, vt patet ex c. 2. de constit. in 6. c. cum Episcopus, & ibi Franc. in 2. not. Gemin. n. 3. de offic. iudic. ordin. eod. lib. Putens dec. 83. lib. 3. & firmavit Rota dec. 207. par. 2. diuers. & plurimis relatis dec. 324. n. 3. par. 1. in recent. & decif. 346. n. 8. coram Illustriss. Domino meo Coccino.

Immo sunt qui tenent locum exemptum esse de Diœcesi, vt Gonzalez glof. 43. n. 187. ad quod probandum allegat textum, in cap. cum Episcopus de off. ordin. lib. 6. dum loquens de Diœcesi excipit locum exemptum cum exceptio debeat esse de reg. l. nam quod siquid §. fin. de pen. legat. notat Bart. in l. quæsitum, §. deniq; ff. de fundo instructo, Decius conf. 656. n. 6. & 7. Callador. decif. 8. n. 5. de concess. præbend.

Ideo Doctores in d. cap. cum Episcopus notant per textum ibi, quòd locus exemptus dicitur de Diœcesi, vt Gemin. n. 3. Franc. n. 2. & ceteri, textus etiam in clement. 2. §. simili modo, vbi notat Card. n. 4. Vital. n. 41. & 42. de privileg. gl. verbo aut earum parte, vers. quid si in aliquo loco Diœcesis suæ tamen exempto, in clement. 1. post princip. vbi Cardin. n. 9. Imola n. 22. Vitalin. n. 26. de foro competen. Abbas in cap. Apost. n. 3. de donat. Petrus Vbaldus in tract. de canonica portione cap. 4. quæst. 6. n. 11. & Rota decif. 205. n. 2. par. 2. diuers. Roland. in d. conf. 33. n. 17. vol. 3.

Et plus habet Episcopus in locum, & personas exemptas suæ Diœcesis, quam in prorsus extraneas text. in cap. 1. de privileg. lib. 6. in princip. vbi notat Ioannes Monachus num. 4. & ceteri Rota decif. 702. n. 4. p. 1. diuers. Ideo Episcopus habet iurisdictionem contra exemptos in sex casibus cumulatis à Petro Andrea Gambaro in tract. de officio Legati lib. 8. titul. de potestate Legati in regulares, atq; exemptos n. 1. & sequentibus; Maxime post Concil. Trident. vt patet in sess. 24. n. 1. & per totam part. 1. diuersorum. Vnde cum locus exemptus sit ex Diœcesi, clarum est, quòd si Episcopus tempore vacationis reperitur in loco exempto suæ Diœcesis, quod dicitur esse, & residere in propria Diœcesi.

Sed adherendo primæ sententiæ, illa ratione comprobatur, quia si loca non essent in Diœcesi, frustra

4 impetraretur privilegium exemptionis, tale autem privilegium solum eximit à subiectione, non verò à situatione, & denominatione, Vital. in clement. 2. n. 44. de privileg. Franc. vbi supra in 2. not. vers. sed aduerte, & Rota d. decif. 325. num. 4. & alia decisiones, quas refert, & sequitur Gonzalez super regulis Cancell. glof. 43. n. 187. & sequentibus.

Neque obstant Doctores, quos cumulat Roland. conf. 13. num. 44. & sequentibus lib. 3. dixisse locum exemptum constituere territorium per se; nam respondeo loqui improprie, & quo ad certos effectus, & per modum æquiparationis, pulchrè Felin. in cap. graue n. 2. in fin. de off. iud. ord. Gonzalez vbi sup. n. 191. & fuit dictum in Rota d. decif. 207. n. 4. par. 2. diuers. & in vna Salamant. iurisdictionis 14. Decemb. 1579. coram Cardinali Seraphino.

RESOLVT. CX.

- 1 Esse territorium separatum, & in territorio alterius, in quid differant.
- 2 Si loca non essent in Diœcesi, frustra impetraretur privilegium exemptionis.
- 3 Prælati exempti possunt ea omnia agere, quæ competunt Episcopo in sua Diœcesi, præter ea, quæ sunt ordinis.

An Prælati exempti possint in sibi subditos quicquid potest Episcopus in suos.

In duplici differentia se habent Prælati iurisdictione quasi Episcopali gaudentes, nam nonnulli eam habent in territorio separato, quod dicitur esse nullius Diœcesis, ita vt nec in Diœcesi, nec de Diœcesi alterius sit, sed est propria Diœcesis per se, respectu cuius ipsi quoque Diœcesani vocantur, Card. in clem. 1. volumus quæst. 4. n. 2. Imola n. 38. & Panormit. n. 15. de for. competen. Sanchez de matrim. lib. 3. disputat. 29. nu. 1. versic. ad primam confirmationem, & lib. 8. disputat. 2. n. 12. & Moneta de commutat. vltim. volunt. cap. 5. n. 443. & seq. vsque ad 455. & Rota decif. 324. num. 1. par. 1. in recent.

Alij verò territorium segregatum non habent, sed sunt in Diœcesi alterius vt exempti; licet enim loca exempta non sint de Diœcesi, sunt tamen in Diœcesi, vt patet ex cap. 2. de constit. in 6. cap. cum Episcopus, & ibi Franc. in 2. not. & Gemin. num. 3. de officio iudic. ordin. eodem lib. Putens decif. 83. lib. 3. & firmavit Rota decif. 207. par. 2. diuers. & plurimis relatis, decif. 324. num. 3. part. 1. in recent. & decif. 346. num. 8. coram Illustrissimo Domino meo Coccino; idemque ratione comprobatur, quia si loca non essent in Diœcesi frustra impetraretur privilegium exemptionis, tale autem privilegium solum eximit à subiectione, non verò à situatione, & denominatione, Vitalian. in clement. 2. num. 44. de privileg. Franc. vbi supra versic. sed aduerte, & Rota dicta decif. 324. numer. 4. & alia decisiones, quas refert, & sequitur Gonzalez super regul. Cancell. glof. 43. numer. 187. & seq.

Neque obstant Doctores, quos cumulat Roland. conf. 13. n. 44. & sequentibus lib. 3. dixisse, locum exemptum constituere territorium per se, nam respondeo illos loqui improprie, & quo ad certos effectus, & per modum æquiparationis, pulchrè Felin. in cap. graue n. 2. in fin. de off. iudicis, ord. Gonzalez vbi sup. num. 191. & fuit dictum in Rota d. decif. 207. n. 4. par. 2. diuers. & in vna Salamantin. iurisdictionis 14. Decembris 1579. coram Cardinali Seraphino.

Hic sic positus, dixi Prælatos exemptos posse ea omnia agere, quæ competunt Episcopo in sua Diœcesi, præter ea, quæ sunt ordinis, glof. in cap. ordinarij, vbi Domin.

Domin. de officio ordin. in 6. Moneta 455. Rota decif. 1386. coram Cardinali Seraphino, & decif. 1057. coram eodem, ubi pro hac conclusione assertur Sacre Congregationis autoritas, & tandem super §. 1. ad hanc c. 20. sess. 24. de reformatione Concilij Tridentini, ubi decernitur, ut causæ matrimoniales relinquuntur Episcopis tantum, eadem Sacra Congregatio censuit sapè lapsius ac resoluti hoc decretum non se extendere ad Prælatos inferiores, qui nullius Diocesis sunt, item super illam clausulam ibidem Archidiaconum, hoc procedit in Archidiaconis, & Diaconis, qui sunt in Diocesi Episcoporum, non autem in illis, qui nullius Diocesis sunt, & sic voluit Sacra Congregatio.

RESOLVT. CXI.

- 1 Quomodo permittuntur beneficia coram Episcopo ordinario, num. 1.
- 2 Legati à latere solùm conferunt beneficia exempta, & illorum recipiunt renunciationes, & quare, num. 2.

Exempti An valeant per mutare beneficia coram Episcopis locorum Ordinariis.

Circa resolutionem huius articuli, Gamat. in tractatu de permutat. n. 148. transit cum distinct. nempe, quod aut beneficia sunt exempta, & soli Papæ subiecta, quo casu Episcopus non admittet permutationes, quia Papa, dicitur istorum beneficiorum Ordinarius, cap. auctoritate de benefic. in 6. cap. nulla distinct. 93. Abb. in cap. nihil de elect. Flamin. Paris. de resignat. benefic. lib. 1. c. 4. aut beneficium est exemptum à proprio Episcopo, sed subest proprio Prælati, & hoc casu si proprius Prælati habet iurisdictionem Episcopalem ex privilegio, vel præscriptione, ipse poterit permutationi auctoritatem præstare, alioquin Papa, vel Legatus auctoritatem præstabit, quippe qui sunt Ordinarii exemptorum, ut dixi. Aut denique Ecclesia est exempta à iurisdictione Episcopis, populus verò non æque, & tunc Episcopus recipere poterit renunciationem, & permutationem. Sāmaris sic, & Petr. de Perusio de permut. benefic. par. 2. quæst. ult. quod autem dixi de Legato, intellige Legato à latere, nam alij illo inferiores non conferunt beneficia exempta, nec eorum renunciationem recipiunt Doctores in cap. si Abbatem de elect. in 6. per illum textum ibi, & tamen ab alio Parisius tract. de resignat. benefic. lib. 6. quæst. 1. num. vltim. §. ratio est, quia Legatus à latere censetur diocesanus, locorum, & personarum exemptarum, cap. venientes in pr. de verbor. signific. in 6. cap. 1. & cap. quod translationem de offic. Legat. Porro de potestate Legati à latere in tota Prouincia, etiam super exemptos, & an possit adiri per viam quærelæ, vide Gemin. in cap. si Abbatem §. huiusmodi de elect. in 6. & in cap. 1. ubi glof. & DD. versic. sed an Legatos de offic. Leg. in 6.

PRAXIS IUDICVM
Synodaliū.

RESOLVT. CXII.

- 1 Indices synodales quibus debent esse imbuti qualitatibus, num. 1.
- 2 Obtenientes dignitatem presumuntur habere scientiam necessariam, num. 2.
- 3 Archidiaconi debent esse Doctores, vel licentiati in S. Theologia, vel in iure canonico, num. 3.
- 4 Canonici tantum sufficit mediocri pollere, scientia, n. 4.

Aloys. Ricc. Praxis Pars IV.

Iudices Synodales debent esse in dignitate Ecclesiastica constituti, aut Canonici alicuius Cathedralis.

- 1 D Vbitur quædam qualitates debeant habere Indices Synodales, clarum hoc habemus in Concilio Trid. sess. 25. de reform. cap. 10. nimirum ut eligantur personæ, quæ qualitates habeant iuxta constitutionem sœl. record. Bonifacij VIII. quæ incipit statutum, & est in cap. 11. de rescript. in 6. & nonissimè successit constitutio sœl. record. Gregorij XV. de conseruatoribus, per quas statuitur, ut causæ committantur constitutis in dignitate Ecclesiastica, aut aliis habentibus personatum, aut Canonicatum in cathedralibus, & ratio est, quia obtinentes dignitates presumuntur habere scientiam Sacrorum Canonum, prout habere debent: Dignitates enim inferiores Pontificalibus iurisdictionem habentes, debent etiam habere scientiam iuris canonici, nam secundum illud debent indicare, & visitare, cap. 1. de consanguinit. & affinitat. Innocent. in cap. cum in cunctis sub num. 1. de electione, & Abbas ibidem num. 4. & propterea à Concilio Trident. sess. 24. cap. 12. de reformatione, disponitur quod Archidiaconi sint Doctores, seu licentiati in Sacra Theologia, vel iure canonico, idemque magis præcisè disponitur quo ad scholasticam in cap. 18. ad finem versic. de cætero vero officia sess. 24. Menoch. de arbitrij centuria quinta, casu 425. ex num. 41.
- 2 At verò aliæ dignitates non habentes iurisdictionem, ut Canonici cum teneantur dare industriam, & consilium in Capitulo, debent habere mediocrem scientiam, Rota decif. 12. de probationibus num. 4. in antiquis, Menoch. ubi supra à n. 46.

RESOLVT. CXIII.

- 1 Vicarius Episcopi est in dignitate.
- 2 Potestas conseruatorum non est ordinis Pontificalis, sed iurisdictionis contentiose.
- 3 Vicarius Episcopi potest etiam esse delegatus Papæ, & quid in Vicario Capituli, vel foraneo.
- 4 Vicarius foraneus potius dicitur obtinere officio, quàm dignitatem.
- 5 Potest Summus Pontifex delegare causam simpliciter Clerico.
- 6 Imperij possunt esse Indices.
- 7 Canonicus regularis non æquè potest esse delegatus Papæ, velut Canonicus secularis.
- 8 Collectores, & subcollectores vt habentes iurisdictionem possunt esse delegati, itemque commendatores, & priores.
- 9 De natura Collegij est, vt ad minus sint tres.

Quæ dicantur personæ in dignitate constitutæ, vt possint constitui Indices Synodales.

R Espondi esse videndum, quibus personis licite possint fieri delegationes Apostolicæ iuxta dispositionem Sacri Concilij Tridentini sess. 25. de reform. cap. 10.

- 1 Dicam multa, & primo Vicario Episcopi posse licite delegari, est enim in dignitate glof. in verbo delegatus in clement. 2. de rescript. cum ibi notat Zabarella. & alij, quos cumulat Barbosa de potest. Episcopi allegat. 54. n. 132. prout etiam potest deputari executor mandatorum, & gratiarum Apostolicarum, Rebus. in praxi benefic. rubr. forma nou. priuileg. vers. officialis Episcopi, Sbroz. de offic. Vicarij lib. 2. q. 23. num. 6. sicuti potest esse conseruator, Chochier. de iurisdic. ord. in exemp. par. 1. quæst. 39. num. 4. & Sbroz. qui supra in quæst. 27. num. 4. & seq. lib. 2. de offic. Vicar. de hoc defendit plures ad id emulans ibidem.

Ff 4 iuncta